

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ระบบราชการเป็นกลไกของรัฐบาลที่ใช้ในการพัฒนาประเทศชาติแต่ระบบราชการของไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันใช้มาตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้มีการปฏิรูประบบราชการตั้งแต่ปีพ.ศ.2435และใช้จนมาถึงปัจจุบันซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงของโลกเกิดขึ้นอย่างมากมีผลทำให้ระบบราชการที่ใช้อยู่ไม่มีประสิทธิภาพพอเพียงกับการใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาประเทศเนื่องจากระบบราชการยังใช้การบริหารองค์กรแบบราชการ (Bureaucratic Model) ทำให้มีขนาดใหญ่เชิงซ้ำและขาดความคล่องตัวรัฐบาลจึงได้มีนโยบายที่จะให้มีการปฏิรูประบบราชการโดยมีจุดประสงค์เพื่อยกระดับขีดความสามารถสร้างประสิทธิภาพสร้างและฟื้นฟูความเชื่อมั่นของประชาชนและสังคมสร้างระบบราชการให้ตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของประชาชนให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสนับสนุนภาคประชาชนให้เติบโตและมีความเข้มแข็ง

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่เป็นกลไกของรัฐซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน (จิรนิติ หะวานนท์,2526:36) เป็นข้าราชการประเภทหนึ่งที่น่าจะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมตำรวจเป็นเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมของรัฐ หน่วยงานแรกที่เข้าสัมผัสกับประชาชนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงฝ่ายเดียวที่เข้าสัมผัสกับประชาชนทุกระดับ ตลอด 24 ชั่วโมง และ 7 วันต่อสัปดาห์ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์,2525:2) เป็นหน่วยงานหน่วยเดียวในสังคมที่ถืออาวุธในการปฏิบัติหน้าที่การทำงานในยามบ้านสงบสุขเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย (Law enforcement agency) เกี่ยวเนื่องกับการควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม (ประเสริฐ เมฆมนี,2519:77) สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่ภารกิจที่และกำลังพลมากมายและมีขนาดองค์กรที่ใหญ่โตและมีการบริหารและการจัดองค์กรที่มีลักษณะเป็นการบริหารองค์กรแบบราชการสูงเพื่อให้มีประสิทธิภาพพอเพียงที่จะปฏิบัติงานได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันได้ดังนั้นจึงต้องมีการปฏิรูปด้วยเพื่อยกระดับขีดความสามารถสร้างประสิทธิภาพและฟื้นฟูความเชื่อมั่นของประชาชนตามนโยบายของรัฐบาล

การที่จะพัฒนาองค์กรเพื่อให้มีประสิทธิภาพพอเพียงที่จะปฏิบัติงานได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันได้ นั้น แนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีความหมายคือ องค์กร

ที่มีทักษะที่จะสร้างสรรค์ แสวงหา และถ่ายโอนความรู้ และการปรับแต่งความรู้ไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่สะท้อนต่อความรู้ใหม่ที่องค์กร และภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นในองค์กรให้มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ ซึ่งเป็นแนวคิดที่เหมาะสมต่อการนำมาใช้เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ได้เป็นอย่างดี

งานสืบสวนเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญหน้าที่หนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่ในการสืบสวน ซึ่งการสืบสวนหมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดของความผิดเป็นงานในหน้าที่พื้นฐานซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติ (แสวง ธีระสวัสดิ์, 2530:3) งานสืบสวนเป็นงานที่ต้องอาศัยความชำนาญสูงและต้องบูรณาการศาสตร์และศิลป์ในด้านต่างๆมาใช้ร่วมกันต้องปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความเร็วการประสานงานความคิดและการแบ่งปันข้อมูลกัน ปัจจุบันปัญหาการปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนเกิดจากความยากลำบากในการแสวงหาข้อมูลและหลักฐานจึงทำให้คดีต่างๆค้างเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลของตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ (ตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่, 2548) พบว่าในปี พ.ศ. 2546 มีคดีเกิดขึ้น 982 คดีมีการจับกุมได้ 628 คดี คิดเป็นร้อยละ 64.00 และในปี พ.ศ. 2547 มีคดีเกิดขึ้น 1,097 คดีมีการจับกุมได้ 661 คดี คิดเป็นร้อยละ 60.00 ซึ่งมีผลการจับกุมที่ลดลง เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว และเป็นการการสร้างความประสิทธิภาพของหน่วยงานสืบสวนในการปฏิบัติงาน ให้มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ จึงควรที่จะนำแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ มาใช้ในหน่วยงานสืบสวน

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา ศึกษาถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนต่อการนำแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้มาใช้ในหน่วยงานสืบสวนระดับสถานีตำรวจ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการบริหารงานต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนต่อการนำแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้มาใช้ในหน่วยงานสืบสวนระดับสถานีตำรวจ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนต่อการนำแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้มาใช้ในหน่วยงานสืบสวนระดับสถานีตำรวจ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการบริหารงานต่อไป

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การสืบสวน หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะทราบรายละเอียดของความคิด

ตำรวจสืบสวน หมายถึง ตำรวจผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานสืบสวน
 ความคิดเห็น หมายถึง ความเห็นการแสดงออกของทัศนคติ หากเห็นว่าเหมาะสมก็จะแสดงออกมาสอดคล้องกับทัศนคตินั้น โดยอาจจะแสดงความรู้สึกพึงพอใจหรือความคิดถึงความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด

องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่มีทักษะที่จะสร้างสรรค์ แสวงหา และถ่ายโอนความรู้ และการปรับแต่งความรู้ไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่สะท้อนต่อความรู้ใหม่ที่องค์กร และภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นในองค์กร

สถานีตำรวจ ในพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง สถานีตำรวจที่ขึ้นตรงต่อการปกครองบังคับบัญชาของตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่